

3 Analys av kommunens bidrag till utvecklingen av kommunfullmäktiges övergripande strategier och mål för perioden 2012-2014

Styrmodell

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att utnyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Styrningen sker utifrån fyra för kommunen strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden som gäller för hela perioden 2012-2014. Varje år ska målen mätas av mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorer.

För att strategierna ska ge kommunen kraft krävs det att hela organisationen jobbar mot de angivna målen. Uppföljningen inom kommunen ska visa måluppfyllelse för både ansvariga driftnämnder, programnämnder och helheten. Uppföljningen ska även innehålla en analys över sambanden mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat samt vilka förbättringsåtgärder som verksamheten planerar för kommande budgetår.

Övergripande struktur för mål- och resultatstyrning i Örebro kommun

Samlad resultatbedömning

En första bedömning av hur de angivna strategiska områdena med målområden utvecklar sig för 2012 grundar sig på driftnämndernas planeringar i verksamhetsplanerna. I bedömningar ingår också antagande om hur programnämndernas utvecklingsprojekt genomförs under året. Utfall från indikatorerna kan tidigast bedömas till andra delårsrapporten. De externa utförarna samt kommunens bolag finns ännu inte med i bedömningarna utan kommer att tillföras till nästa prognos.

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Totalt sett så bedöms planerade aktiviteter under 2012 bidra till att samtliga fyra strategiska områden utvecklas i önskad riktning 2012. Prognoserna förutsätter att aktiviteter i verksamhetsplaner och prioriterade utvecklingsprojekt verkställs under året.

Programområdena Samhällsbyggnad och Social välfärd bedöms bidra till kommunfullmäktiges samtliga fyra strategiområden och flertalet av angivna målområden. Barn och utbildning bedöms bidra till två av de fyra områdena. Det är dels inom Hållbar tillväxt och dels Barn och ungas behov som bidrag redovisas. För övriga strategiska områden behöver mer göras för att bidragen ska påverka kommunens utveckling för året.

3.1 Hållbar tillväxt

”Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och i morgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.” *ÖSB 2012-2014.*

2012	2013	2014
Fortsätt så		

3.1.1 Målområde 1 – arbete/utbildning/företag

Kommunledningskontoret har påbörjat ett arbete för att förändra stödet till näringslivet. Samarbetet med andra kommuner i regionen har fortsatt genom arbetet i Business Region Örebro. Ett näringslivsråd med parter från kommun och näringsliv har startats. Cityakademin har tillförts nya resurser i syfte att kunna stödja företagarna med kompetensutveckling.

Arbetslösheten i Örebro bedöms öka något under 2012, trots det ses en liten minskning av försörjningsstödsutbetalningarna under första kvartalet. Hur den bedömda ökningen av arbetslösheten kommer att påverka försörjningsstöd är svårt att i nuläget bedöma.

Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden erbjuder brukare ett brett utbud av generella och specifika utbildnings och arbetsmarknadsinsatser. Detta bidrar till att arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens och erfarenhet tillgodoses. Ungdomar erbjuds tidig kartläggning och vägledning för att snabbt matchas till lämplig arbetsmarknadsinsats eller utbildning. Genom samarbete med näringslivet erbjuder nämnden utbildningar och arbetsmarknadsinsatser kopplade till arbetsmarknadens behov. Några exempel är yrkesutbildningar och SFI med arbetsmarknadsanpassning riktade till näringslivet och offentlig sektor. Instegsjobben ger möjlighet för nyanlända invandrare att under SFI tiden komma i tidig kontakt med arbetslivet samtidigt som de lär sig svenska i reell miljö.

En hög andel godkända resultat inom gymnasial vuxenutbildning och inom gymnasieskolan ger ökade möjligheter till fortsatta studier i högskola/universitet. Detta bidrar till att öka kompetensförsörjningen till näringslivet och bidra till en hållbar tillväxt.

Arbetet med att utveckla Örebro city fortsätter under 2012 och arbetet pågår med ansökan om att bli Årets stadskärna med inriktning mot 2013. Ett steg för att nå målet är förslaget till utvecklingsplan för Norrcity, planering av åtgärder på Gamla gatan och Järntorget som tas fram under 2012. Dessutom håller parkeringspolicy och parkeringsriktlinjer på att tas fram för att förbättra parkeringssituationen.

Ett landsbygdsprogram kommer att utarbetas när rekrytering av landsbygdsstrateg skett.

Kommunens arbete med att säkerställa markutrymme för kommande bostadsbebyggelse kommer att säkerställas genom en årlig genomlysning av kommunens markinnehav och markbehov. Översiktsplanen kommer att konkretiseras genom fördjupade översiktsplaner (FÖP) inom olika stadsdelar, orter och fysiskt avgränsade områden. Så sker nu i det så kallade Vinna-projektet, som är ett samarbete mellan Örebro och Lekebergs kommuner inom Vintrosa och Lannaområdet. De fördjupade översiktsplanerna ska förutom de rent fysiska förutsättningarna även ha utgångspunkt i en social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet. Deltagandet i samarbetsprojektet VINNA stärker Vintrosa/Latorpområdet där det nu också finns tomter till försäljning.

Genom projektet Samordnade livsmedelstransporter skapas nu förutsättningar för en samordnad varudistribution till kommunens mottagnings- och tillagningskök. Något som i andra kommuner visat sig vara billigare, miljövänligare och trafiksäkrare genom färre transporter och en förbättrad arbetsmiljö.

Örebro kommun är en tillväxtkommun med fortsatt kraftig ökning av antalet barn i förskoleåldrarna och med en efterfrågeökning som följd. Fler förskoleplatser skapas för att möta den ökade efterfrågan. Detta bidrar till såväl barns utveckling och lärande som vårdnadshavares behov av en väl fungerande barnomsorg för att kunna kombinera förvärvsarbete/ studier med föräldraskap. Denna expansion tillsammans med den utökade fria etableringsrätten att starta förskola och pedagogisk omsorg i enskild regi, bedöms medföra ökad sysselsättning samt visst ökat nyföretagande. Även nya fristående grundskolor etableras.

3.1.2 Målområde 2 – klimat och miljö

Klimatplanens delmål för organisationen Örebro kommun till 2014 och 2020 är att minska klimatbelastningen per invånare med 30 respektive 50 procent jämfört med 2000. Perioden 2000-2011 har det skett en reduktion på 14 procent i absoluta tal och 22 procent per invånare. Av de åtaganden kommunstyrelsen gjort har 33 av 45 utlovade aktiviteter kommit igång.

Utifrån målet att matsvinnet ska minskas till hälften år 2020 har ett mätverktyg tagits fram. Mätningarna visar att svinnet inom skolmåltiderna idag ligger på cirka 20 procent. Beräkningsmodellen är ny, och med hjälp av information och introduktion beräknas svinnet minska.

Samhällsbyggnad anger att det nu finns förutsättningar för att kunna ta ytterligare några steg framåt när det gäller bad i och omkring Svartån. Utredningsresultat visar på att dagvattenledningarnas påverkan på vattenkvaliteten är avgörande. Detta, i kombination med att ett påverkansområde uppströms Hästhagen har kunnat avgränsas, gör att riktade insatser på sikt kan förväntas visa resultat. I kombination med att andra förutsättningar för bad utvecklas, förväntas detta skapa förutsättningar för fler platser för lek och rekreation.

Tekniska nämnden utreder om tungmetaller som transporteras via dagvattnet ska ledas via en reningsanläggning. Omtag med arbetet att skapa ett vattenskyddsområde för Svartån har tagits och ett nytt förslag har presenterats i Tekniska nämnden. Miljönämnden arbetar med inventering av kvarstående enskilda avloppen vid Svartåns avrinningsområde.

Förvaltningarna inom programområde Social välfärd arbetar för att följa resepoliticy. Kortare resor inom staden företas vanligen med cykel och i några fall förbättras förutsättningarna genom införskaffande av cyklar, västar och annan skyddsutrustning. När bilar måste användas körs kommunens miljövänliga bilar. I de fall längre resor förekommer, används i första hand tåg. Vissa verksamheter har nu också börjat använda tjänstebusskort. Under året planeras förnyad

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

information kring bilpoolen, för att om möjligt minimera användandet av egen bil i tjänsten. Vård och omsorg ökar andel inköpta ekologiska livsmedel.

Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden beslutade 2010 om en konkret verksamhetsanpassning av kommunens miljömål. Den innehåller såväl övergripande som specifika mål och uppdrag som kommer att bidra till hållbar tillväxt inom klimat och miljöområdet. Nämndens inriktning är att minska antalet resor och att öka volymen för miljövänliga bränslen. Aktivt arbete pågår i verksamheten för att öka återvunnet material i totala mängden hushållsavfall. Exempel på det är att diskussion med fastighetsägare har startats för att förbättra källsorteringen. I verksamheternas caféer pågår aktivt arbete för att minska matsvinnet och att öka inköpen av ekologiska livsmedel. Nämndens arbetsmarknadsinsatser i skog, natur och miljö bidrar till att uppnå kommunens miljömål både gällande biologisk mångfald, giftfri miljö, vatten och god bebyggd miljö.

3.1.3 Målområde 3 – kommunens service

Arbetet med att bättre nyttja digitaliseringens möjligheter för att underlätta för privatpersoner och företagare i kontakten med kommunen har fortsatt. En strategi har tagits fram som underlag för prioriteringar.

Förberedelser pågår inför införandet av servicecenter hösten 2013. Analyser har genomförts på en rad verksamheter för att kartlägga vilka administrativa arbetsuppgifter som ska flyttas över till ett servicecenter. Informationen hålls aktuell och tillgänglig på www.orebro.se och information ges om verksamheten till kommunens växel för att ge medborgarna service. Informationsmaterial aktualiseras. Arbetet med att företaget ska möta ett Örebro kommun fortgår och verksamheterna deltar i företagslotsmöten.

Via e-tjänster görs allt fler funktioner tillgängliga för medborgarna i många av förvaltningarnas verksamheter. Bra digitala verktyg behövs för att underlätta kontakten med kommunen för medborgare, samarbetspartners och intressenter. E-tjänster och nya innovativa lösningar behöver utvecklas. Flera utvecklingsarbeten pågår i samverkan med SKL, Regionförbundet, Landstinget, övriga kommuner i länet, Universitetet och Örebro Science Park. Arbetet behöver intensifieras.

Reviderade riktlinjer för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg har antagits att gälla fullt ut från och med januari 2013. Delar träder i kraft redan den 10 maj 2012. De reviderade riktlinjerna innebär utöver anpassning till förändrad lagstiftning i första hand nytt kösystem, införande av syskonförtur och ökat inflytande för föräldrar. Syftet med nytt kösystem är att förenkla detsamma och ge ökade möjligheter för fler att kunna få sitt/sina val tillgodosedda samt att införa syskonförtur. Föräldrar vars barn har en placering 15 timmar per vecka har nu rätt att påverka förläggning av tiden på förskola utifrån vad som är bäst för familjen.

Social välfärd följer åtaganden gällande servicegarantier. Under hösten kommer servicegarantierna inom äldreomsorgen att bytas mot värdighetsgarantier och en översyn av övriga servicegarantier påbörjas.

Flera av verksamheterna arbetar för en ökad tillgänglighet och öppenhet gentemot medborgare och företag inom ramen för ett antal utvecklingsinsatser under 2012.

3.1.4 Målområde 4 – kommunikationer

Tillsammans med landstinget arbetar kommunledningskontoret med att förbättra möjligheterna att resa kollektivt.

Genom att se på utvecklingen av Resecentrum som ett sammanhållet stråk mellan Svampen och Gustavsvik finns också förutsättningar att binda ihop stadens västra och östra stadsdelar. Med ett stationsområde som i princip sträcker sig genom hela stadskärnan ges förutsättning för en ökad tillgänglighet från olika delar av stadsområdet. Genom framtagandet av Örebro kommuns nya trafikplan integreras tankarna kring gång- och cykelstråk, parkeringsfrågor med planeringen för ett nytt resecentrum. Beslut i höjdlägesfrågan för järnvägen genom staden har tagits. Arbetet i ”Pulsåder genom den hållbara staden” omfattar även utvecklingen av Resecentrum.

Cykelvägarna förbättras bland annat genom skapande av två snabbcykelstråk, Svampenleden och Hagaleden och ytterligare tre planeras i år. Åtgärder längs ett gångstråk som underlättar för äldre planeras också. Kompletterande cykelparkering byggs i stadskärnan.

3.1.5 Målområde 5 – effektivitet/utveckling

Kommunledningskontorets arbete med att förbättra och förenkla processer där flera förvaltningar är inblandade har fortsatt. Målet är att korta handläggningstider och att kunna ge snabbare svar till företagare.

Nya personalstrategier har tagits fram.

- **Stärka varumärket som arbetsgivare:** ta fram en strategisk plan för arbetet med att stärka kommunens arbetsgivarmärke. En kommunikationsplan för det interna varumärket ska finnas, aktiviteter ha tagits fram och påbörjats. Introduktionen av nya medarbetare ska ha utvecklats. Arbetet ska synkas med den fyraåriga kommunikationssatsning som SKL gör kring ”Sveriges Viktigaste Jobb”, som syftar till att öka kunskapen om och nyansera bilden av jobben i kommuner och landsting.
- **Stärka ledarförsörjningen för att ge chefer rätt förutsättningar:** en sammanhållen strategi för ledarförsörjningen tas fram. Den strategiska planen kommer att handla om att: attrahera, identifiera och rekrytera, behålla, utveckla samt avveckla chefer. Under hösten kommer förvaltningscheferna och personalavdelningen att ha ett processmöte kring ledarförsörjning med syfte att identifiera aktiviteter som ska stärka ledarförsörjningen.
- **Säkra kompetensförsörjningen för att leverera rätt service:** alla verksamheter ska ha en kompetensförsörjningsplan och att insatser som ska genomföras finns med i, och är en del av, den ordinarie budgetprocessen. En strategisk plan för kompetensförsörjning behöver finnas för varje specifik yrkesgrupp, liksom en långsiktig plan för olika yrkesgruppers löneutveckling för att säkra framtidens kompetensförsörjning. Ett arbete har påbörjats med att ta fram en arbetsmetod för hur arbetet med kompetensförsörjningsplaner kan göras. Den har sin utgångspunkt i kompetensstyrningsmodellen, som används för att inventera det befintliga kompetensläget. Arbetsmetoden ska även belysa interna och externa påverkansfaktorer, som kan få en inverkan på kompetensbehovet i framtiden.
- **Utveckling av det bemanningsstrategiska området för att säkra resurshushållningen.** Ett strategiskt och långsiktigt bemanningsarbete har påbörjats genom att bl.a. förändra korttidsvikarieförsörjningen och möjliggöra fler tillsvidareanställningar på heltid. En extern leverantör har, till och med augusti, fått i uppdrag att genomföra bemanningsrevision inom fyra enheter. Genom mätinstrument kommer all tid att registreras för att sedan kompletteras med chefsintervjuer och datainsamling över planerad och utförd tid. Analysen kan ge ett bra diskussionsunderlag för det fortsatta arbetet med att förbättra och förändra bemanningsarbetet samt ett underlag för vad som krävs för att möjliggöra fler heltidsanställningar, samt behovet av IT-stöd för planering och bemanning.
- **Utveckla den regionala samverkan för att stärka vårt arbetsmarknadsområde.** Utmaningar regionalt är stora och att Örebro kommun är drivande i utvecklingen är en viktig

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

faktor. Arbete har påbörjats för att etablera ett fördjupat samarbete mellan länets kommuner rörande ledarutveckling och ledarförsörjning. Ytterligare samarbeten har etablerats kring personalfrågorna i koncernen bl.a. med uthyrning av personalstrategiresurs från kommunens personalavdelning till Futurum AB. Arbete har också påbörjats aktivt för att skapa en gemensam styrgrupp för utvecklingen av vår region som en attraktiv arbetsmarknadsregion. Detta kommer att innebära ett nära samarbete mellan flera aktörer från såväl kommunal-, offentlig- och privat verksamhet.

- **Säkra arbetet med Arbetsmiljö och hälsa för att ha välmående medarbetare som presterar kvalitativa tjänster till medborgarna.** Arbetet med Hälsopaketet har fortsatt genom kvalitetssäkring och uppföljning och en överenskommelse med Landstingshälsan tas fram under maj. Målet med överenskommelsen är att kunna erbjuda likartad företagshälsovård oavsett arbetsställe samt ytterligare säkra kvaliteten i uppföljningen.

Processkartläggningar för nya verksamhetssystem genomförs som visar att det finns många förbättringsområden. Moderna system effektiviserar handläggningen, ökar rättsäkerheten och blir dessutom ett bättre stöd för medarbetarna i arbetet. Detta kommer att ha positiv inverkan på arbetsmiljön och tidsåtgången för administrativa uppgifter. Arbetet med att upprätta ett ledningssystem har pågått under en längre tid inom Social välfärd. Mycket arbete är redan gjort men utmaningen är att samla ihop många olika delar i ett system så att det blir lätt att göra rätt och utveckla i alla delar av verksamheten. Detta kommer att vara en viktig grundstomme för att på ett strukturerat arbetssätt leda/styra genom tydliga styrdokument, riktlinjer och rutiner och följa upp verksamheter genom planerings- och uppföljningsverktyg.

Lokalförsörjningsplaner ger möjlighet till effektivare nyttjande av lokaler. Arbete för att nå effektiva arbetssätt utifrån aktuellt brukarbehov pågår ständigt inom samtliga verksamheter. Aktivt arbete med samordning av lokaler med andra verksamheter bidrar till effektivt lokalutnyttjande.

Flera verksamheter samarbetar också mellan verksamhetsområdena och med många externa aktörer såväl offentliga, privata som ideella organisationer. Detta bidrar till ökat resursutnyttjande. Samverkan mellan enheterna, och möjligheten för personal att utöka sin tjänstgöringsgrad bidrar också till att personalresursen används på ett sådant sätt att övertalighet kan minimeras. För att behålla den nödvändiga kompetensen i personalgrupperna och utveckla den, samt för att säkerställa kvaliteten på insatserna för brukarnas individuella behov, sker fortlöpande inom många verksamheter intern handledning och utbildning.

Kompetensförsörjning är en utmaning under de kommande åren. Redan idag råder brist på sjuksköterskor och i framtiden kommer brist att råda på kompetent personal inom flera områden i kommunen. Än mer fokus kommer att läggas på att locka medarbetare till kommunen och att arbeta med att behålla de som redan har en anställning. Viktiga samarbetspartners är utbildningsanordnare i länet.

3.2 Människors egenmakt

”En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.” *ÖSB 2012-2014*,

2012	2013	2014
Fortsätt så		

Strategiområdet berör främst lärande- välfärds- och samhällsprocessen, samt den sociala dimensionen. Kommunledningskontoret visar i första hand på åtaganden som är stödande för programnämndernas utvecklingsarbete.

3.2.1 Målområde 1 – medborgare

Inslag av medborgarbudget planeras. En viktig del i arbetet med människors egenmakt är att säkerställa att fungerande klagomålsrutiner finns. Dialog förs kontinuerligt inom de flesta verksamheter inom programområde Samhällsbyggnad och används som metod inför beslut. Attitydundersökningar, dialogmöten och öppna möten är viktiga verktyg arbetet.

Det kraftiga tillskottet av barn i förskoleåldrarna och med den ökade efterfrågan som följd har mötts av fler platser både i kommunal regi och i enskild regi. Andelen platser som erbjuds av annan utförare än kommunen har ökat. Vårdnadshavare kommer i än större utsträckning att få ökade möjligheter att välja olika utförare och former. Vårdnadsbidraget som omsorgsalternativ ger föräldrar ytterligare ett alternativ. Årets brukarundersökning inom Barn och utbildning genomförs under hösten. I enheternas löpande arbete ingår att följa hur elever och vårdnadshavare upplever gjorda insatser, skolmiljöerna och trivseln. Åtgärder vidtas kontinuerligt för att verksamheten ska bli så ”uppskattad” som möjligt.

Rätten för brukarna att välja ska vara central inom Social välfärds alla verksamheter och arbetet för att införa lagen om valfrihet (LOV) har påbörjats inom områdena matleverantörer, omvårdnadstjänster, daglig verksamhet och familjerådgivningen. Berörda kommunala verksamheter kommer att behöva anpassa sina verksamheter. Inom personlig assistans finns idag möjligheter för den enskilda individen att fritt välja olika utförare. Under hösten kommer ett arbete att intensifieras med marknadsföring och kartläggning om varför personer väljer andra utförare än kommunen.

Antalet utförare av kommunens tjänster kommer att öka i och med att bland annat lagen om valfrihets (LOV) införande. Kommunen kommer att utveckla formerna för verksamhetsuppföljning oavsett vem som är utförare. Kvalitetssäkrad statistik, jämförelser med andra kommuner och att delta i olika nätverk för uppföljning behöver utvecklas.

3.2.2 Målområde 2 – stadsdelar staden

I samarbetet kring de västra stadsdelarna pågår ett intensivt arbete. Bolag har bildats för att stärka utvecklingen och flera förvaltningar är aktörer i uppdraget för samverkan i Partnerskap Vivalla.

Programnämnden Barn och utbildnings beslut om att ta en större del av grundbidraget i elevsättningen och lägga på strukturdelen är en del i att utforma bidraget än mer efter barns behov. Den största positiva effekten av denna förändrade resurstilldelning får de västra stadsdelarna.

3.2.3 Målområde 3 – civila samhället

Den sociala ekonomin är avgörande för kommunens välfärd. Verksamheter inom flera programområden utvecklar sitt samarbete med föreningar och volontärer samt ska ta hänsyn till sociala företag i upphandlingar. Initiativ har tagits för att starta ett kulturråd med representanter från det lokala kulturlivet och kommunen. Kulturen har stor betydelse för Örebro kommuns attraktivitet och tillväxt. Inom ramen för länets kulturpolitiska program, den regionala utvecklingsstrategin och nu också den nyligen antagna regionala kulturplanen för Örebro län,

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

finns förutsättningar för att även samordna kommunens omfattande arbete inom olika delar av kulturområdet. Kultur- och fritidsförvaltningen utarbetar förslag till direktiv för att den regionala kulturplanens mål och satsningar samt den nationella kulturpolitiken ska införas i Örebro från och med 2013. Kultursatsningar för äldre i Örebro kommun kommer att fortsätta utvecklas. Inom LSS-insatsen bostad med särskild service, ingår att verksamheten skall tillgodose brukarnas behov av kultur- och fritidsaktiviteter. Kontakter behöver tas med bland annat Örebro föreningsråd så att föreningarna har möjlighet att nå våra boende med sitt utbud och en plan kommer att tas fram för samarbetet med civila samhället om fritidsaktiviteter.

Socialförvaltningens brukarråd, Brorådet, är en plattform för samverkan med föreningar och organisationer. Brorådet arbetar för ett kontinuerligt informations- och kunskapsutbyte. Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämndens verksamheter samverkar med en ett antal föreningar, ideella organisationer och kooperativ vilket bidrar till tillvaratagande av den drivkraft och engagemang som finns i det civila samhället. Det sker bl a genom utvecklingscentra, samverkan kring feriepraktik, köp av arbetsmarkandsåtgärder av sociala arbetskooperativ. Inom flera verksamheter har också brukarrevison initierats som utförs av brukarorganisationer.

Varje grundskola har ansvar för att behoven av läxhjälp tillgodoses. Vid några enheter sker detta inom ramen för fritidsverksamheten, vid andra finns särskild tid på skolan då lärare ger detta stöd medan det vid ytterligare några finns nära samverkan med civila samhället till exempel Röda Korset, föreningen Solidaritet. Inom gymnasiesärskolan pågår ett framgångsrikt arbete under mottot ”jobb i sikte”. Arbetet syftar till att gymnasiesärskolan och arbetslivet samverkar så att elever efter slutad skolgång kan få en egen anställning.

Oftast talas det inte om att äldre/pensionerade medborgare har en fritid när de är daglediga. Behovet av en meningsfull vardag finns där och vård och omsorg kan med en tydlig verksamhet erbjuda enskilda och organisationer ett engagemang i frivilligverksamheten. Behovet av sommarlagverksamhet och dagverksamhet för gruppen funktionsnedsatta 65+ kommer att utredas. Vid en etablering, finns förhoppningar på ett samarbete med det civila samhället.

3.2.4 Målområde 4 – lika värde

Arbetet med att integrera jämställdhetsperspektivet i den ordinarie verksamhetsutvecklingen har fortsatt. Utifrån särskilda medel innebär de närmaste åren att man inom flera förvaltningar arbetar aktivt med formen för en jämställdhetsintegrerad budgetprocess. Programområdet Social välfärd är tillsammans med Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden huvudaktörer i utvecklingsprojektet jämställd biståndsbedömning, där särskilda insatser görs för biståndsbedömningen inom socialtjänsten, LSS- och HSL-verksamheten samt biståndsbedömning för försörjningsstöd. Förankring av rutinen för konsekvensbeskrivningar i nämndernas ärenden pågår. Rutinen syftar till att säkerställa att konsekvensbedömning sker ur ett långsiktigt hållbart perspektiv med dimensionerna socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Ett ärendes beskrivning av konsekvenser ska ta hänsyn till perspektiven genus men också barn och mångfald.

Programnämnden Barn och utbildnings beslut om att ta en större del av grundbidraget och lägga på strukturdelen är en del i att utforma bidraget ännu mer efter barns behov. Detta kan bidra till att barns ojämlika utbildningsvillkor minskas.

Programnämnden Social välfärd har sökt statsbidrag för att utveckla arbetet mot våld i nära relationer. Ansökan avser bland annat funktion som kvinnofridssamordnare samt stödinsatser i form av gruppverksamhet för barn som utsatts för och/eller bevittnat våld. Medel söks också för

att utveckling av arbetet mot våld i nära relation inom förvaltningen för funktionshindrade och Vård och Stöd.

Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämndens verksamheter möjliggör att kommuninvånare får tillgång till jämställd service för arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och försörjningsstöd. Det gäller såväl barn, genus och mångfaldsperspektiven.

3.3 Barn och ungas behov

”Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga – såväl fysisk som social och psykisk ohälsa – kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.” *ÖSB 2012-2014.*

2012	2013	2014
Fortsätt så		

Strategiområdet barns och ungas behov omfattar huvudsakligen lärandeprocessen. Stödet till programdirektörerna förbättras vilket ska göra det möjligt att driva på ett systematiskt förändringsarbete.

Projekt kring säkra skolvägar (som i huvudsak omfattar det allt mer ökade bilskjutsandet till skolor och förskolor), effektivare skolskjutshantering och utformning av skolgårdar är andra exempel på programövergripande samarbeten som genomförs under 2012. I teknik- och miljöpedagogernas arbete ingår att inspirera och motivera skolan att arbeta med trafiksäkerhetsfrågor i vardagen. Tillsammans med barn- och utbildning arbetar tekniska förvaltningen med att se över tryggheten och säkerheten på skolvägar.

3.3.1 Målområde 1 – uppväxtvillkor

Perrongen, en mottagnings- och utredningsenhet där alla nyinflyttade elever med annat modersmål än svenska tas emot, har under läsåret hittills placerat 132 elever. Under året kommer mottagningsverksamheten och placering vid skolenheter som undervisningen på modersmål och i svenska som andraspråk att analyseras och förslag om eventuella åtgärder kommer att presenteras under hösten 2012.

Inom grundskolan finns den nya läsgarantin, viken innebär att alla elever ska få möjlighet att lära sig läsa under årskurs 1. Enligt pedagogernas bedömning kommer minst 90 procent av eleverna att uppnå detta. Arbete för att öka måluppfyllelsen i grundskolan pågår under våren. Prognosen visar på ett högre resultat 2012 än 2011 för skolår 9 vad gäller behörighet till gymnasiestudier. Preliminära siffror visar att 24 procent kvarstår som obehöriga till nationellt program för läsåret 2012/2013.

Inom gymnasieskolan följs elevernas val av program utifrån könsfördelning. Det är fortfarande så att pojkar och flickor väljer olika yrkesprogram. De ”traditionellt” manliga yrkesprogrammen är dyrare att genomföra och får mer resurser än de program som har överrepresentation av flickor. För att nå högre måluppfyllelse måste verksamheterna vid RGD/RGH inom gymnasieskolan utveckla rutiner, arbetssätt och arbetsformer. Många elever, främst pojkar, är inte behöriga till gymnasiestudier och på grund av sitt funktionshinder kräver betydligt mer stöd. Även vid gymnasietidens slut är flickornas resultat betydligt bättre än pojkarnas.

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

Antalet barnärenden inom Social välfärd ökar liksom anhöriginvandringen. Vid åtgärder som rör barn ska kommunen särskilt beakta vad hänsynen till barnets bästa kräver. Ett exempel är den kommunövergripande arbetsgrupp som skapats för att motverka med syftet är att ta fram en handlingsplan för att halvera barnfattigdomen i kommunen till år 2020.

Människor som är i behov av socialtjänstens insatser har ofta en sammansatt problematik som kräver ett flexibelt förhållningssätt. En målgrupp som uppmärksammats under det senaste året är ungdomar med LSS- eller SoL-beslut, social problematik samt svårigheter med ordinarie skolform. Sådan problematik ställer krav på kompetens och samverkan. En samverkansgrupp med chefer inom skola och socialtjänst har bildats för att samordna kommunala insatser och ge det enskilda barnet rätt stöd och skolform. Inom det förebyggande området bedrivs arbete med olika former av föräldrastödsprogram.

Genom ROS-gruppen (Relationer och sex) inom förvaltningen för funktionshindrade har kill- och tjejgrupper skapats för att bl.a. öka insikten om sig själv i relationer med andra och få ett ökat stöd i sina rättigheter att bestämma över sin egen kropp och livsföring. Detta arbete innebär att unga tjejer stärkts i sitt självförtroende.

3.3.2 Målområde 2 – förskola

Örebro kommun ska ha en förskola av högsta kvalitet. Förskolan är det första steget i utbildningsväsendet och är därför viktigt för barns fortsatta lärande och utveckling. Kraftiga kompetensutvecklingsåtgärder sker inom hela kommunen samtidigt som den förändrade lagstiftningen med ny skollag och reviderad läroplan ställer än högre och tydligare krav på innehållet och kvaliteten. Minskning av barngruppsstorlekar är ytterligare ett led i att bidra till goda förutsättningar för en förskola av högsta kvalitet. Barngruppsstorlek liksom personaltäthet är viktiga kvalitetsfaktorer. Satsningen görs med särskilt riktade medel till barn i åldersgruppen 1-2 år som mest gynnas av inte alltför stora barngrupper.

3.3.3 Målområde 3 – fritid

En projektorganisation har formats för uppdraget att bekämpa barnfattigdomen. Projektet leds från kommunledningskontoret. Det är ett stort och brett projekt med många aktörer med syfte att minska barnfattigdomen med 20 procent fram till år 2020. Vuxenutbildning och arbetsmarknadsnämnden erbjudande till ungdomar av feriepraktik bidrar till meningsfull sysselsättning under sommaren. Feriepraktikplaster erbjuds främst till ungdomar som av egen kraft inte kunnat få sommarjobb vilket bidrar till att kompensera barn ojämlika uppväxtvillkor.

Socialtjänsten samarbetar bland annat med verksamheterna inom Barn och utbildning, Vuxam, Förvaltningen för funktionshindrade, Polisen och åklagarmyndigheten. Bra exempel är partnerskapet i Vivalla, Öreför, Örefrö och Barnahus. Socialtjänsten kommer att fortsätta utveckla samarbetet för att effektivisera arbetet för att hitta bästa lösningen för individen. Familjecentralerna utgör en viktig form av stöd- och fritidsaktivitet för barnfamiljer genom sin verksamhet

Förskolan och skolan har ett kompensatoriskt uppdrag som fullföljs genom en avgiftsfri skola. Barns ojämlika utbildningsvillkor har kommunen att kompensera för.

Fritidsverksamheten inom korttidstillsynen inom förvaltningen för funktionshindrade deltar aktivt i samverkan med skolan bl.a. via nätverken kring varje enskild brukare. Vidare deltar verksamheten med information i samband med föräldramöten på skolor med mera.

Fritids- och kulturförvaltning har startat upp projektet "Hela hallen". Att skapa förutsättningar för ett samordnat utnyttjande av idrottshallar och gymnastiksalar bör leda till en effektivare skötsel av hallarna och ett ökat utnyttjande.

3.4 Trygg välfärd

"Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro kommun ska vara en stad där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar." *ÖSB 2012-2014.*

2012	2013	2014
Fortsätt så		

Strategiområdet berör främst välfärdsprocessen. Planering för ett utvecklingsarbete som ska stärka medborgarnas valmöjligheter har påbörjats.

3.4.1 Målområde 1 – omsorg

Bättre liv för sjuka äldre går ut på att skapa nya arbetssätt där kommun och landsting har ett gemensamt uppdrag att jobba mer förebyggande, evidensbaserat och strukturerat. För att nå dessa mål införs nu bland annat kvalitetsregister som ska vara till stöd för verksamheterna i att arbeta förebyggande, strukturera kunskapen om vilka resultat som uppnås och utifrån resultaten arbeta med ständiga förbättringar. Det gäller också de nationella och regionala mål som har antagits kring bättre läkemedelsbehandling för äldre. I Samverkan med landstinget pågår också i syfte att uppmärksamma primärvårdens skyldighet av läkarmedverkan inom LSS-boenden. Samarbetet kommer att fortgå för att involvera samtliga vårdcentraler.

Ett prioriterat område är att antalet medarbetare som möter den enskilde i hemvården ska minska. Ett första steg att inventera nuläget har tagits och arbetet fokuseras mot att förbättra processerna i hemvården utifrån personkontinuitet och högre direkt brukartid.

Vård och omsorg håller på att ta fram en värdegrund med garantier tillsammans med brukare och anhöriga inom både hemvård och vård och omsorgsboende. Värdegrunden tas fram genom deltagarbaserad forskning i samarbete med Örebro universitet. Värdegrunden och garantierna ska antas i programnämnden i september.

Kontinuerliga samverkansmöten mellan verksamheten för personer med funktionshinder och Vård- och omsorgsförvaltningen syftar till tryggare och gemensamma rutiner för kväll/natt. Även Hälso- och sjukvårdsenheten (HSE) inom stöd till personer med funktionshinder har under våren påbörjat ett arbete med "förbättrad samverkan med landstinget" för att öka tryggheten för brukarna.

Vård och omsorg har påbörjat en ny utredningsmetod för anmälan om missförhållanden, Lex Sarah. En ny befattning, socialt ansvarig samordnare (SAS) är tillsatt och denne har ett övergripande ansvar för tillsyn av socialtjänstlagstiftningen. Syftet med att lyfta bort utredningsmomentet från enhetschefen är att kvalitetssäkra utredningsprocessen men också att underlätta för enhetschefen att inte behöva utreda sin egen enhet eller roll.

3.4.2 Målområde 2 – bostäder

Plan för lokal- och bostadsförsörjning för personer med funktionshinder har reviderats. Utifrån antalet icke verkställda beslut och de intresseanmälningar som fortlöpande kommer in samt

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

uppskattade behov utifrån tidigare års statistik, finns nu en bostadsplanering som sträcker sig fyra år fram i tiden. Planen utgår från att inga större förändringar på efterfrågan sker. Även den nya lokalförsörjningsplanen för vård- och omsorgs bidrar till en systematik i planeringen. En upprustning av befintliga vård- och omsorgsboenden och gruppboendestäder kommer att påbörjas under året och pågå under flera år framöver. Under pågående arbete kommer brandskyddet att förbättras. Programdirektören för social välfärd och lokalförsörjningsenheten har påbörjat ett arbete som syftar till att få fler byggherrar till äldreboenden

Svårigheter finns att stödja unga och vuxna inom socialförvaltningarna verksamhet i olika former av boenden men projektanställning ska ge förslag på lösningar. Socialförvaltningens hemlöshetsgrupp arbetar ihop med Vuxam och Förvaltningen för funktionshindrade. Gruppen skapar gränsöverskridande lösningar som är till nytta för brukaren.

3.4.3 Målområde 3 – trygghet

En projektorganisation är bildad för att driva på förändringen av Örebro city. Genom fortsatt arbete med tryggare utomhusmiljöer och ökad tillgänglighet skapas förutsättningar för att alla invånare i Örebro ska kunna röra sig fritt i stadsmiljön. Stadsbyggnadskontoret bidrar med kunskaper kring trygghetsskapande åtgärder i den fysiska planeringen av staden och samverkar med andra aktörer för ett levande city.

Trygghetsvandringar genomförs med invånare som bor och är verksamma och också har den största kunskapen om området. Trygghetsvandringarna ska alltid föregås av dialog med de boende och övriga intressenter i området. Synpunkter och förslag inhämtas, liksom kvinnors/mäns/barns erfarenheter om var, när och på vilket sätt området upplevs tryggt respektive otryggt. Kultur- och fritidsförvaltningen genomför trygghetsvandringar i våra stadsdelar. Tekniska förvaltningen genomför trygghetsvandringar på återvinningscentralerna. Fortsatt arbete med trygghetsvandringar, avlägsnandet av så kallade lätt avhjälpna hinder, arbete för en renare stad och mot klotter är också ett led i att skapa en attraktiv stad. Kultur- och fritidsförvaltningen arbetar för att förbättra den fysiska tillgängligheten på våra frilufts- och fritidsanläggningar.

Örebro kommun erbjuder i samarbete med Samhällsmedicinska enheten och Örebro läns landsting, samtliga trygghetsteam från förskoleklass till gymnasiet, kompetensutveckling och erfarenhetsutbyten. Rutinerna för anmälningsförfarandet från förskolor, skolor eller enskilda till huvudmannen ses över och tydliggörs. Avsikten är att hanteringen ska bli enhetlig i hela kommunen.

Socialförvaltningen är aktiv part i Öreför, Örefrö, Örebrå, Sociala insatsgruppen, Barnahus och Partnerskap Vivalla m.fl. Syftet med dessa grupper är bland annat att stimulera samordning och praktisk samverkan mellan samhällsaktörer som har uppdrag att arbeta med prevention, stöd och skyddsåtgärder för barn och ungdomar. Ett exempel på en trygghetsskapande insats som fått positiv kritik i länet är medlingsverksamheten mellan brottsutsatta och förövare. Örebro kommun är den enda kommunen i länet som erbjuder och genomför medling i förväntad utsträckning.

4 Sammanfattande ekonomisk och finansiell analys med uppföljning av god ekonomisk hushållning

4.1 Örebro kommuns aktuella ställning

Avsnittet baseras delvis på SKLs ekonomirapport april 2012

Konjunkturen kan vara på väg att vända upp igen. Men även om flera tecken - som hushållens konsumtion och företagens något ljusare framtidsförväntningar - pekar rätt kvarstår att skuldkrisen i Sydeuropa fortsätter lägga hinder i vägen för en mer kraftfull återhämtning. Tillväxten i svensk ekonomi bedöms därför inte bli mycket mer än måttlig. BNP beräknas öka 0,6 procent i år och 2,6 procent 2013. En tillväxt på 2,5 procent är inte tillräcklig för att på något avgörande sätt förbättra läget på arbetsmarknaden. Stora utmaningar på arbetsmarknaden kvarstår därmed.

Det fjärde kvartalet 2011 föll BNP med 1,1 procent. Även första kvartalet i år har BNP:s utveckling varit svag. Den negativa utvecklingen under vinterhalvåret drar ner tillväxttalet för 2012 som helhet. Trots att BNP från och med det andra kvartalet beräknas växa med omkring 2,5 procent i årstakt blir ökningen för helåret 2012 enbart 0,6 procent.

Örebro kommuns förutsättningar är goda. Kommunen uppvisade ett stabilt resultat 2011 och även för 2012 bedöms resultatet bli bra, även om vissa verksamheter behöver vidta åtgärder för att komma i ram. En fortsatt inflyttning till kommunen ger stabila förutsättningar.

Arbetslösheten är dock fortfarande högre än rikssnittet (9,7 procent mot rikets 8,5 procent) och beräknas öka något under året. Ungdomsarbetslösheten i Örebro kommun är 17,4 procent vilket är något högre än riket. Den svaga utvecklingen under 2012 försvårar framför allt för dem som varit arbetslösa länge. Andelen långtidsarbetslösa bedöms öka 2012.

4.2 Befolkningsutveckling

Antalet invånare i Örebro kommun per den 30 april 2012 var preliminärt 137 453, en ökning med 332 invånare sedan årsskiftet. Årets första fyra månader visar på en något svagare folkökning än den genomsnittliga för samma period de senaste tre åren. Födelseantalet har hittills i år varit högt, men också dödtalet har varit ovanligt högt vilket gör att födelsenettet ligger något under de senaste tre årens genomsnitt.

Det märks på flyttmönstret att Örebro har växt mycket de senaste åren. Både antalet inflyttningar och antalet utflyttningar är högre än någonsin tidigare. Resultatet av detta under årets första fyra månader har blivit ett flyttnetto som ligger något under de senaste tre årens genomsnitt. Framförallt verkar en större utflyttning förekomma bland barnfamiljer vilket följer tidigare års mönster. Både in- och utflyttning är stor bland yngre vuxna (19-29 år). Flyttnettot det senaste året var ovanligt stort gentemot kommuner utanför länet och ovanligt lågt gentemot utlandet. En trend är att en allt större andel av utflyttningarna går mot utlandet.

Om flyttmönster, födelseantal och dödstal utvecklar sig likt de senaste åren under årets kommande månader så kommer folkökningen att bli 1 480 jämfört mot prognostiserade 1 637. Det är dock det tredje kvartalet som vanligtvis är den avgörande perioden då de allra flesta flyttningarna brukar ske.

Genus- och klimatperspektiven bör förstärkas i redovisning och analys, medan redovisning av internkontroll är uppfylld.

5.3 Programområde Social välfärd

Måluppfyllelse

Nämndernas bidrag till god ekonomisk hushållning

Programområdet har svårigheter att klara god ekonomisk hushållning fullt ut för året. Endast en fjärdedel av indikatorerna bedöms i nuläget visa önskat resultat, för några kommunövergripande värden kan bedömning inte ske ännu. För hälften av satta riktvärden måste mer göras än vad som hittills planerats för att uppnå önskat läge. De största svagheterna finns för resultaten ekonomi och sjukfrånvaro där väsentligt mer behöver göras för att komma i närheten av riktvärdet.

Utvecklingsarbete

Programnämnd Social välfärd har avsatt 10 mnkr under 2012 för utveckling. Riktlinjer och projektdirektiv har antagits för arbetet. Utvecklingsprojekten ska utgå från ÖSB och kunna sorteras in i något av följande prioriterade områden som programnämnden ställer upp; Förebyggande, Rätten att välja, Tryggt boende och Kvalitet. Kommunledningskontoret ger förslag till programnämnden, om fördelning av utvecklingsmedel och vilka projektdirektiv som bör godkännas. Bedömningen har gjorts utifrån hur väl de olika projektdirektiven eftersträvar syftet med utvecklingsarbetet och de olika kriterierna som ställts upp i riktlinjerna. Avvägningen har gjorts med hänsyn till om projekten kommer att bidra till att målen i programplanen och ÖSB uppfylls. De flesta av de föreslagna projekten har kvalitetshöjande insatser som syftar till måluppfyllelse enligt strategiområde 4, Trygg välfärd. Flera av projekten berör mer än ett strategiområde, målområde och förvaltningar. Programnämnden fattar beslut om fördelning av medel till projekten i juni och sedan i september i en andra beslutsomgång.

Viktiga händelser

- Besparingar för verksamheterna till följd av minskade ramar för programnämnden och driftsnämnderna.
- Beslut om programövergripande utvecklingsprojekt för utveckling av verksamheterna för medborgarna.
- ÖBO tog över kommunens vård och omsorgsboenden och LSS boenden och Lokalförsörjningsenheten bildades. En ny lokalförsörjningsprocess är under uppbyggnad.
- Beslut om byggstart för två nya LSS-boenden samt beslut om övertagande av verksamhetslokal för nytt och kostnadseffektivt LSS-boende

Ekonomisk läge

Programrådets helårsprognos redovisar ett underskott på 9,5 mnkr. Med i resultatet finns programnämndens överskott på ca 4,4 mnkr. Intraprenadernas överskott utgör 11,7 mnkr av resultatet. Den ekonomiska effektiviteten varierar inom programområdet. Flera av nämnderna har underskott mot budget. Uppdraget är att alla nämnder ska ha en ekonomi i balans vid årets slut.

Det är framförallt hemvårderna som har svårt att anpassa verksamheten till sina budgetramar. Ett hårt arbete pågår inom vård och omsorg med åtgärdsplaner för de verksamheter som har underskott. En del av underskottet finns inom dagvårdsresor. En positiv utveckling visar utskrivningsklara patienter där årsprognosen pekar mot en kostnadsminskning på 36 procent.

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

Även Nämnden för funktionshindrade har underskott i sin budget, orsaken är framförallt volymökningar i verksamheten.

Utmaningen inom programområdet är att arbeta med effektiviseringar och komma till rätta med underskott inför den kommande utvecklingen med volymökningar och konkurrensutsättning inom t ex hemtjänsten. Utifrån en omvärldsbevakning kan Varbergs kommun nämnas, där man under flera år har arbetat för att de interna enheterna inom hemtjänsten ska kunna klara sin verksamhet till samma ersättning som tilldelas externa utförare. En jämförelse kan göras avseende servicetimmarna inom vård och omsorg, där de interna serviceenheterna behöver anpassas för att nå den nivå som externa serviceutförare får. Tydliga förbättringar har skett och bruttokostnaden för de interna enheterna har sänkts med 55 kr/timme mellan 2010 och 2011.

Framåtblick

Inom ramen för programrådets utvecklingsprojekt kommer en rad utvecklingsarbeten att ske. En del projekt kommer att drivas på driftsnämnds nivå och några på programövergripande nivå. Gemensamt är att de kräver resurser, driv och uthållighet för att uppnå resultat. Programområdet kommer att organisera utvecklingsarbetet, ge stöd och följa resultatet.

Från 2017 ökar antalet personer 80 år och äldre och under de följande åren ökar antalet kraftigt. Det kommer att ställa stora krav på bra och trygga boendeformer. En strategi med planer för att möta behovet kommer att tas fram. Antalet funktionshindrade ökar. Inflyttning och ökad livslängd är några av orsakerna. Ca 35 nya beslut om bostad med särskild service tas årligen vilket motsvarar att 4-6 nya gruppboendestäder med 6-8 lägenheter per år behöver startas annars finns risk för ökad kö med sanktionsavgifter som följd. En upprustning av befintliga vård- och omsorgsboenden och gruppboendestäder kommer att påbörjas under året och pågå under flera år framöver. Under pågående arbete kommer brandskyddet att förbättras.

Den sociala ekonomin är avgörande för kommunens välfärd. Alla verksamheter inom hela programområdet behöver utveckla sitt samarbete med föreningar och volontärer samt ta hänsyn till sociala företag i upphandlingar.

Rätten för brukarna att välja ska vara central inom alla verksamheterna. Arbetet med att införa lagen om valfrihet (LOV) har påbörjats inom områdena matleverantörer, omvårdnadstjänster, daglig verksamhet och familjerådgivningen. Berörda kommunala verksamheter kommer att behöva anpassa sina verksamheter. Arbetet kommer att pågå under mandatperioden.

För att kunna ge service på lika villkor för kvinnor och män, pojkar och flickor arbetar programområdet med metoderna internkontroll och jämställdhetsintegrering. Jämställdhetsintegrerad budget och biståndsbedömning är två exempel på utvecklingsarbeten som pågår.

5.3.1 Resultatbedömning

Bedömningen görs med markeringen gul – mer behövs eller grön – fortsatt så. Vit anges där bedömningen inte kan ske. Röd används endast i årsberättelsen för det slutliga resultatet.

	Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag				Strategiska områden enligt ÖSB 2012-2014			
	Verksamhet	Intraprenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barn och ungas behov	Trygg välfärd
SoV	mer behövs	Vit	Fortsatt så	Fortsatt så	mer behövs	mer behövs	mer behövs	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så
SoÖ	mer behövs	Vit	Fortsatt så	Fortsatt så	mer behövs	mer behövs	mer behövs	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så
VoV	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så	mer behövs	mer behövs	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så	Vit	Fortsatt så
VoÖ	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så	mer behövs	mer behövs	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så	Vit	Fortsatt så
Funk	mer behövs	Fortsatt så	mer behövs	Fortsatt så	mer behövs	mer behövs	mer behövs	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så
ÖvN	Fortsatt så	Vit	Fortsatt så	Fortsatt så	Fortsatt så	mer behövs	Fortsatt så	Fortsatt så	Fortsatt så	Fortsatt så

Kommentar

Utvecklingen för programområdet visar blandade resultat. Ekonomin är inte i balans. Helårsprognosen visar ett underskott på 9,5 mnkr. Många av nämnderna klarar inte den ekonomiska verksamheten inom ram, två nämnder beräknar ett nollresultat. Endast en nämnd gör ett överskott. Intraprenadernas överskott utgör 11,7 mnkr, en osäkerhet finns för intraprenaden inom funktionshinder som vid delåret prognostiserar ett nollresultat.

Verksamhetens processer utvecklas i många delar positivt. För exempelvis Vård och omsorg är brukartiden för första gången över 50 procent, väntetider i vård- och omsorgsboenden minskar och belägningsgraden för vård- och omsorgsboendena är över riktvärdet. Ett positivt exempel från nämnden för funktionshinder är socialpsykiatriens arbete med att ge fler brukare möjligheten att komma ut på den öppna arbetsmarknaden. Trots en befolkningsökning har det totala antalet insatser inom institution och familjehem minskat något jämfört med samma period 2011. Hos överförmyndarnämnden är fler årsräkningar granskade och fler årsräkningar är också korrekta när de inlämnas. Inom programområdet pågår många utvecklingsprojekt. Internkontrollarbete och genus finns med i redovisningarna och utvecklas.

Arbetet med brukarundersökningar utvecklas väl, många av nämnderna har resultat som går i önskad riktning. Arbetet sker på ett systematiskt sätt och nya metoder tas fram för brukarundersökningar, t ex nya metoder i samarbete med civilsamhället. Tidigare resultat tas tillvara.

Den ekonomiska effektiviteten behöver förbättras. Ekonomin är inte i balans. Kostnaden för hemvården ligger för högt i jämförelse med andra kommuner. Kostnaden för servicetimmarna minskar men ligger fortfarande över ersättningsnivån för externa utförare. Hos nämnden för funktionshinder har utvecklingsarbetet kring ekonomisk effektivitet intensifierats. Som exempel kan nämnas månatliga ekonomiska uppföljningar och att med hjälp av stödbehovsmätningar få underlag till fungerande resursfördelningsmodeller. För flera indikatorer inom programområdet saknas resultat vid delåret, t ex jämförelse med andra kommuner.

Medarbetarnas utveckling är ett orosmoment. Bedömningen är att alla nämnder behöver göra förbättringar för att klara önskvärda resultat. Korttidssjukfrånvaron för programområdet har i delåret ökat från 2,17 till 2,7 dagar per anställd. Social välfärd står för den största ökningen vid

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

jämförelse med Barn och utbildning och Samhällsbyggnad. Prognosbedömningen är att helårsutfallet för Social välfärd hamnar betydligt högre än kommunens önskade läge. Bedömningen blir att riktvärdet inte kommer klaras även om mer insatser görs för 2012.

Nämnderna bedöms bidra till samtliga av kommunfullmäktiges fyra strategiområden och de flesta av angivna målområden. Bedömningen grundar sig på en utveckling för året i enlighet med beslutad programplan, planerade utvecklingsprojekt samt driftnämndernas planerade insatser. Effekterna kan ännu inte mätas i indikatorerna. Detta sker tidigast i samband med andra delårsrapporten.

5.4 Programområde Samhällsbyggnad

Måluppfyllelse

Nämndernas bidrag till god ekonomisk hushållning

Den samlade utvecklingen av god ekonomisk hushållning för programområdet visar en prognos som når önskat läge för de två indikatorer som programområdet har direkt inflytande på, verksamhetens ramavvikelse och personalens korttidsfrånvaro. Övriga indikatorer är inte möjliga att bedöma i första delårsrapporten. Indikatorerna som avser kommunens totala utveckling redovisas i årsberättelsen.

Korttidssjukfrånvaron inom programområdet ökar totalt jämfört med tidigare år. Inget tyder däremot på att korttidsfrånvaron kommer att överstiga målsättningen. Den något ökade korttidsfrånvaron innebär inte några större konsekvenser för programrådets verksamheter. Effektiviteten i lokalutnyttjandet bedöms förbättras totalt men kan ännu inte redovisas i indikatorerna.

Fritidsgårdarnas arbete med sortering av hushållsavfall bedöms förbättras vilket gör att prognosen för indikatorn utvecklas i enlighet med önskat läge för 2012.

Viktiga händelser

- Kollektivtrafikens huvudmannaskap har övergått i landstingets regi från och med 2012.
- Örebro kommun tog hem första pris i utmärkelsen "Sveriges Friluftskommun 2012".
- Underlag för beslut om järnvägens läge har tagits fram, beslut fattas i juni.
- Två nya snabbcykelstråk är klara och ytterligare planeras.
- Bolagiseringen av fastigheterna i ett nytt fastighetsbolag är genomförd.
- Årets planmål, att möjliggöra byggande av minst 600 nya bostäder, är uppnått men fortsatt arbete krävs för ökad beredskap inför kommande planperioder.

Ekonomiskt läge

Den ekonomiska prognosen mot budget visar ett överskott på 20,8 mnkr för den skattefinansierade verksamheten. Den största delen av överskottet finns inom mark och exploatering. Även Tekniska nämnden och Byggnadsnämnden visar större överskott. Det totala prognostiserade överskottet dämpas dock av ett större underskott inom kollektivtrafiken beroende på underskottstäckning till landstinget samt kvarstående högre kostnadsnivå än budgeterat inom färdtjänsten. Underskottstäckningen till landstinget beror på att skatteväxlingen 2012 är gjord utan hänsyn tagen till kostnadsnivån för stadstrafiken utan gjordes utifrån budget 2011. Den avgiftsfinansierade verksamheten prognostiserar sammantaget ett nära nollresultat.

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

för verksamhetens internkontroll, genus- och klimatredovisning. Det område som flera nämnder har behov av att utveckla är medarbetarområdet och då främst arbetet med resultatet av medarbetarenkäten.

6 Verksamheten i kommunens företag

6.1 Resultat för Örebro Rådhus AB

Resultatet för moderbolaget Örebro Rådhus AB är en förlust på 4,9 mnkr under perioden januari – april före bokslutsdispositioner och skatt. För helåret 2012 beräknas moderbolaget redovisa en vinst på 15,4 mnkr efter bokslutsdispositioner och skatt. Detta resultat möjliggör en direkt avkastning på 3,2 mnkr till Örebro kommun.

Moderbolagets resultat baseras på de riktlinjer för avkastning från dotterbolagen som fastställdes i budget 2012. Detta innebär att Örebroporten Fastigheter lämnar utdelning eller koncernbidrag på 10,0 mnkr och Futurum Fastigheter lämnar koncernbidrag på 3,0 mnkr till moderbolaget, utan att bolagen i sin tur får aktieägartillskott från moderbolaget för denna avkastning.

Örebro Rådhus AB förutsätts lämna koncernbidrag till Kilsbergen i Örebro AB för beräknad förlust på 0,4 mnkr i samband med bokslut 2012 för att säkerställa nivån på dotterbolagets eget kapital.

Koncernens resultat för perioden januari – april är en vinst på 69,5 mnkr före bokslutsdispositioner och skatt. Prognosen för koncernens årsresultat är en förlust på 19,4 mnkr efter bokslutsdispositioner och skatt. Detta resultat beror främst på att Örebrobostäder beräknas redovisa en förlust på 32,7 mnkr på grund av särskilda ombyggnadsåtgärder i de stora bostadsområdena.

6.1.1 Resultat för dotterbolagen

Dotterbolagen till Örebro Rådhus AB redovisar följande tertialresultat och årsprognos för 2012 före bokslutsdispositioner och skatt:

Bolag	Resultat	Prognos	Budget
Belopp i mnkr	jan - apr	helår	helår
Örebrobostäder AB	14,8	- 32,7	- 41,1
Örebroporten Fastigheter AB	29,8	22,0	12,5
Futurum Fastigheter i Örebro AB	21,7	6,7	10,7
Stadsnät i Örebro AB	0,8	0,7	0,5
Kilsbergen i Örebro AB	- 0,8	- 0,4	0,0
Länsmusiken i Örebro AB	- 0,3	0,0	0,0
Summa före bokslutsdispositioner och skatt	66,0	- 3,7	- 17,4

Det svaga årsresultatet för **Örebrobostäder** beror på särskilda underhållsåtgärder i de stora bostadsområdena på 60,1 mnkr. Dessa åtgärder finansierar bolaget med realisationsvinster från de fastighetsförsäljningar som gjordes år 2010, vilket leder till ett minskat eget kapital för bolaget. Därutöver beräknar Örebrobostäder nedskrivningar av värdet på nybyggda bostadsfastigheter med 21,0 mnkr.

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

Örebroporten Fastigheter beräknar en vinst på 22,0 mnkr för helåret 2012. Detta resultat är 9,5 mnkr bättre än budget. I resultatprognosen ingår realisationsvinster vid genomförda försäljningar av fastigheter på 4,8 mnkr.

Futurum Fastigheter beräknar en vinst på 6,7 mnkr för helåret 2012. Resultatprognosen är relativt osäker, eftersom detta år är bolagets första verksamhetsår.

Futurum konstaterar i tertialrapporten att eftersatt underhåll på bolagets fastigheter har bedömts till cirka 470 mnkr. Dessa brister planerar bolaget att successivt åtgärda under de närmaste åren och finansiera huvuddelen av dessa åtgärder med eget kapital, försäljningar av fastigheter och lån. Den del av åtgärderna som avser myndighetskrav som var kända före 2012-01-01 för de fastigheter som har överlåtit av kommunen, önskar Futurum kunna finansiera med kapitaltillskott från Örebro Rådhus AB på cirka 100 mnkr. Moderbolaget behöver i sin tur få detta kapitaltillskott finansierat av Örebro kommun.

Resultatprognosen för **övriga koncernbolag** beräknas överensstämma med budgeterad nivå. budgeterat. Resultatet för Kilsbergen i Örebro AB beräknas dock bli en mindre förlust på 0,4 mnkr.

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

7 Räkenskapsrapporter

Resultaträkning för kommunen (mnkr)	Not	Bokslut 2011	Delår 1 : 2012	Budget 2012	Prognos 1 : 2012	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	1	1 910,5	2 179,3	*		*
Verksamhetens kostnader	2	-7 930,4	-3 833,5	*		*
- varav jämförelsestörande poster	3	30,6	344,7	15,0	460,1	
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-230,5	-51,4	-137,0	-141,0	-4,0
Verksamhetens nettokostnader		-6 250,4	-1 705,6	-6 341,0	-5 948,7	392,3
Skatteintäkter	5	4 920,1	1 671,1	4 934,1	4 999,5	65,4
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 423,1	472,4	1 397,0	1 417,2	20,2
Finansiella intäkter	7	157,2	75,8	109,1	256,5	147,4
Finansiella kostnader	8	-142,4	-40,6	-19,2	-152,6	-133,4
- varav jämförelsestörande poster	9	-49,9	1,1		1,1	
Resultat före extraordinära poster		107,6	473,1	80,0	571,9	491,9
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	10					
Årets resultat	11	107,6	473,1	80,0	571,9	491,9

* Relevanta värden saknas till följd av nettobudgetering.

Finansieringsanalys för kommunen (mnkr)	Not	Delår 1 2011	Bokslut 2011	Delår 1 2012
Den löpande verksamheten				
Årets resultat		212,8	107,6	473,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	12	8,3	256,9	-268,0
Minskning av avsättningar p.g.a. utbetalningar	22	-0,7	-1,9	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		220,4	362,6	205,1
Ökning(-)/ minskning(+) kortfristiga fordringar	18	-12,3	-141,9	41,3
Ökning(-)/ minskning(+) förråd, lager, exploateringsfastigh	17	11,6	-3,7	33,7
Ökning(+)/ minskning(-) kortfristiga skulder		-574,9	-626,2	-121,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-355,2	-409,2	158,4
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	14	-119,0	-507,8	-74,0
Investeringsbidrag	14	0,8	15,1	0,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	14	125,1	81,3	1 662,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar (-)	16	0,0	-0,5	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar (+)	16	0,0	0,0	3,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		6,9	-411,9	1 591,7
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån (+)	26	394,3	2 053,0	593,8
Nyupptagna lån, leasing (+)	26	0,3	2,7	0,5
Amortering av långfristiga skulder (-)	26	0,0	-2,6	-1,8
Ökning långfristiga fordringar (-)	16	-135,0	-1 385,5	-1 985,0
Minskning av långfristiga fordringar (+)	16	0,0	14,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		259,6	681,6	-1 392,5
Årets kassaflöde		-88,7	-139,5	357,6
Likvida medel vid årets början	19, 20	1 454,6	1 454,5	1 315,0
Likvida medel vid årets/periodens slut	19, 20	1 365,9	1 315,0	1 672,6
Räntebärande nettotillgång/skuld				
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets början		2 726,5	2 726,5	2 413,3
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets slut			2 413,3	

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Balansräkning för kommunen (mnkr)		Delår 1	Bokslut	Delår 1
TILLGÅNGAR	Not	2011	2011	2012
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	13		1,6	1,2
Materiella anläggningstillgångar		3 417,5	3 633,5	2 320,3
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	3 006,0	3 198,7	1 840,8
- Fordon, maskiner och inventarier	15	247,0	278,3	266,5
- Pågående nyanläggningar	14	164,5	156,5	213,0
Finansiella anläggningstillgångar	16	3 242,2	4 478,9	6 460,4
Summa anläggningstillgångar		6 659,7	8 114,0	8 781,9
Omsättningstillgångar				
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	17	13,6	28,9	-4,8
Kortfristiga fordringar	18	607,3	736,9	695,6
Kortfristiga placeringar	19	1 112,2	1 118,3	1 123,9
Kassa och bank	20	253,7	196,7	548,7
Summa omsättningstillgångar		1 986,8	2 080,8	2 363,4
SUMMA TILLGÅNGAR		8 646,5	10 194,8	11 145,3
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
Eget kapital,	21	5 041,2	4 936,0	5 409,1
därav årets resultat		212,8	107,6	473,1
Summa eget kapital		5 041,2	4 936,0	5 409,1
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner	22	247,1	289,1	293,2
Avsättning för återställande av deponi	23	77,4	78,0	78,2
Avsättning för Citybanan	24	104,2	107,1	107,6
Avsättning för uppskjuten skatt				
Övriga avsättningar	25	1,9	2,7	2,7
Summa avsättningar		430,6	476,9	481,7
Skulder				
Långfristiga skulder				
Långfristiga lån	26	6,5	6,2	6,8
Långfristiga lån, koncernen	26	1 588,5	3 240,5	3 835,0
Övriga långfristiga skulder	27	136,4	143,2	142,4
Summa långfristiga skulder		1 731,4	3 389,9	3 984,2
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	28	289,9	308,3	205,0
Kortfristiga lån, koncernen	29	211,6	202,9	325,1
Övriga kortfristiga lån	30	201,8	2,6	1,8
Interimsskulder	31	612,8	773,0	622,6
Övriga kortfristiga skulder	32	127,2	105,2	115,8
Summa kortfristiga skulder		1 443,3	1 392,0	1 270,3
Summa skulder		3 174,7	4 781,9	5 254,5
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 646,5	10 194,8	11 145,3
ANSVARSFÖRBINDELSER				
Ställda säkerheter	33		0,0	0,0
Pensionsförpliktelser	22	3 121,4	3 278,2	3 358,5
Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden	33	3 510,9	2 539,5	2 533,9
Övrigt	34	0,1	0,1	0,1

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Noter till

resultaträkning,

finansieringsanalys och balansräkning (mnkr)

Not 1: Verksamhetens intäkter

	Delår 1 2011	Bokslut 2011	Delår 1 2012
Konsumtionsavgifter va/avfall	69,0	213,7	70,7
Avgifter, barnomsorg	26,2	80,3	27,4
Avgifter, äldre och funktionshindrade	3,6	11,4	3,5
Avgifter, LOV service utan biståndsbedömning	4,0	12,7	5,2
Övriga avgiftsintäkter	47,5	145,8	50,0
Hyror och arrenden	72,4	218,9	67,2
Försäljning	141,6	444,3	128,0
Bidrag	227,2	627,4	193,5
Övriga intäkter	119,3	156,0	1 633,8
Summa	710,8	1 910,5	2 179,3

Not 2: Verksamhetens kostnader

Löner	-1 067,2	-3 232,2	-1 070,4
Arbetsmarknadsavgifter och pensioner	-441,2	-1 350,0	-440,4
Energi- och vattenavgifter	-56,4	-136,5	-23,3
Material och tjänster	-781,6	-2 616,2	-831,2
Bidrag och transfereringar	-185,1	-545,4	-183,0
Övriga kostnader	-42,7	-50,1	-1 285,2
Summa	-2 574,2	-7 930,4	-3 833,5

Not 3: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader

Vinster vid tomträttsförsäljning	41,8		20,4
Realisationsvinster för anläggningstillgångar	32,7	35,2	324,3
Realisationsförluster för anläggningstillgångar	-0,1	-4,6	0,0
Omställningskostnader	-8,0		
Summa	66,4	30,6	344,7

Not 4: Avskrivningar och nedskrivningar

Årets avskrivningar	-74,7	-230,5	-51,4
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	0,0		
Summa	-74,7	-230,5	-51,4

Not 5: Skatteintäkter

Preliminära skatteintäkter	1 600,8	4 802,3	1 650,3
Slutavräkning ¹⁾	19,3	19,3	22,0
Preliminär slutavräkning ²⁾	31,2	98,5	14,8
Mellankommunal utjämnning			-16,0
Summa	1 651,3	4 920,1	1 671,1

¹⁾ Mellanskillnaden mellan den i bokslut uppbokade 727 kr/inv. och nu aktuell prognos för 2011 836 kr/inv.

²⁾ Den preliminära slutavräkningen för 2012 uppgår till + 482 kr/inv.

Not 6: Generella statsbidrag och utjämnning

Inkomstutjämnning	325,9	977,6	341,3
Kostnadsutjämnning	-6,4	-19,1	-6,3
Införandetillägg	0,0	0,0	0,0
Nivåjustering	46,2	138,6	22,0
Utjämningsbidrag LSS Kommunal	44,0	132,1	46,3
fastighetsavgift	63,7	193,9	68,6
Konjunkturstöd	0,0	0,0	0,0
Summa	473,4	1 423,1	471,9

Not 7: Finansiella intäkter

Placerade medel på penningmarknaden	0,0	0,0	0,0
Aktier och obligationer	0,0	0,0	0,0
Bankmedel	1,1	3,3	1,5
Koncernbolag, kortfristig utlåning	0,2	0,7	0,3
Räntebidrag	0,0	0,0	0,0
Borgensavgifter	0,0	0,0	0,0
Utlämnade lån, Örebro Rådhus AB	0,2	5,5	0,1
Utlämnade lån, övriga	0,3	1,0	0,4
Övriga	0,1	1,1	0,2
Summa	1,9	11,6	2,5

Finansiella intäkter finansiell samordning koncernen

Långfristig utlåning, koncernbolag	17,8	67,9	49,1
Räntetillägg och borgensavgifter, koncernbolag	6,8	18,0	9,4
Summa	24,6	85,9	58,5

Finansiella intäkter pensionsförvaltning

Placerade medel på penningmarknaden	11,5	36,4	13,7
Återföring av orealiserade förluster	11,3	11,3	0,0
Realiserad kursvinst, aktier o obligationer	0,2	12,0	1,2
Summa	23,0	59,7	14,9

Summa Finansiella intäkter

49,5 157,2 75,9

Not 8: Finansiella kostnader

Koncernbolag, kortfristig inlåning	-0,8	-3,0	-1,6
Övriga långfristiga lån	0,0	0,0	0,0
Ränta under byggnadstid	0,0	1,7	0,0
Ränta avsättning anslutningsavgifter	-1,4	-4,3	-1,4
Ränta på pensionsavsättning	-2,6	-25,8	-4,4

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Leasing	-0,1	-0,2	-0,1
Nedskrivning finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader			-0,3
Summa	-4,9	-31,6	-7,8

* Kommunens genomsnittliga korta upplåningsränta, (Stibor 7+5 punkter). 0,72 % år 2010, 2,12 % år 2011.

Finansiella kostnader finansiell samordning

Långfristig inlåning, certifikat och lån	-11,5	-49,1	-29,9
Räntekostnader, justering marginal koncernbolag	-0,6	-2,3	-1,2
Bankavgifter, rating och certifikatsprogram	-1,2	-3,6	-1,3
Summa	-13,3	-55,0	-32,4

Finansiella kostnader pensionsförvaltning

Realiserad kursförlust, aktier o obligationer	-5,0	-55,3	-0,1
Orealiserad kursförlust, aktier o obligationer	0,0	0,0	0,0
Avgifter externa förvaltare	-0,1	-0,5	-0,2
Summa	-5,1	-55,8	-0,3

Summa finansiella kostnader

-23,3 -142,4 -40,5

Not 9: Jämförelsestörande poster i finansnettot

Återförd nedskrivning av värdepapper	11,3	11,3	0,0
Sänkt diskonteringsränta pensioner		-17,9	
Realiserad kursvinst/förlust netto på värdepapper		-43,3	1,1
Summa	11,3	-49,9	1,1

Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet

Årets resultat enligt resultaträkningen	212,8	107,6	473,1
Realisationsvinster anläggningstillgångar	-32,7	-35,2	-324,3
Realisationsvinster finansella tillgångar	-0,2	-12,0	-1,2
Resultat enligt balanskravet	179,9	60,4	147,6

Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§

Tillägg; ianspråktagande av sparande
Tillägg; realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet
Tillägg; orealiserade kursförluster i värdepapper

Andra synnerliga skäl	8,0		
Justerat resultat	187,9	60,4	147,6

Not 12: Justeringar för övriga ej likviditetspåverkande poster

Justering för av- och nedskrivningar	74,7	230,5	51,4
Justering gjorda avsättningar	9,4	56,8	4,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-75,8	-30,4	-324,3
Summa	8,3	256,9	-268,0

Not 13: Immateriella tillgångar

Ingående bokfört värde		0,0	1,6
Investeringar under året		0,0	0,0
Årets avskrivningar*		-0,1	-0,4
Överföringar från/till annat tillgångsslag		1,7	0,0
Utgående bokfört värde		1,6	1,2

* Avskrivning avser endast dec 2011 då omklassificeringen genomfördes.

Bokfört värde totalt, immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde		2,8	2,8
Ackumulerade avskrivningar		0,0	-1,2
Årets avskrivningar		-1,2	-0,4
Summa		1,6	1,2

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning
Tillämpad tid för avskrivning är mellan 3-5 år
Samtliga externt förvärvade

Not 14: Materiella anläggningstillgångar

Bruttoinvesteringar	119,0	508,3	75,9
varav fastighetsförvärv	7,0	22,0	1,5
Investeringsinkomster	-0,8	-12,1	-1,9
Periodiserade investeringsbidrag	0,0	-3,0	0,0
Summa	118,2	493,2	74,0

Försäljningspris anläggningstillgångar	125,1	130,8	1 687,5
varav tomträtter		48,9	25,2
försäljningsomkostnader		-1,1	-0,1

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ingående bokfört värde	3 090,2	3 090,1	3 198,7
Investeringar under året	16,6	318,7	2,5
Försäljningar/ utranering	-49,3	-53,2	-1 333,9
Årets avskrivningar	516,7	-156,9	-26,5
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,0	0,0
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	3 574,2	3 198,7	1 840,8

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Pågående arbeten

Ingående bokfört värde	93,8	93,8	156,5
Investeringar under året ej aktiverade	71,4	141,4	57,1
Utrangeringar/omklassificeringar	-0,7	-78,7	-0,6
Utgående bokfört värde	164,5	156,5	213,0

Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar

Anskaffningsvärde	5 219,7	5 504,2	3 198,0
Akkumulerade avskrivningar	-3 526,9	-1 992,1	-1 117,7
Årets avskrivning	1 477,7	-156,9	-26,5
Summa	3 170,5	3 355,2	2 053,8

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning

Tillämpad tid för avskrivning är mellan 10-50 år

Mark skrivs inte av

Med pågående arbete avses investeringar som ännu inte färdigställts och därmed inte aktiverats.

Not 15: Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst

Ingående bokfört värde	239,5	239,5	278,3
Investeringar under året	30,8	119,5	14,4
Försäljningar/utrangeringar	-0,2	-6,6	-1,8
Årets avskrivningar	-23,1	-72,4	-24,4
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	-1,7	0,0
Övriga förändringar	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	247,0	278,3	266,5

Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst

Anskaffningsvärde	1 161,5	1 168,1	1 169,6
Akkumulerade avskrivningar	-891,4	-817,4	-878,7
Årets avskrivningar	-23,1	-72,4	-24,4
Summa	247,0	278,3	266,5

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning.

Tillämpad tid för avskrivning är mellan 3-20 år.

Konst skrivs inte av.

Not 16: Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper, andelar och bostadsrätter

Aktier	105,1	105,1	101,7
Andelar och grundfondskapital	3,5	3,5	3,5
Bostadsrätter	16,4	16,6	16,5
Summa	125,0	125,2	121,7

Utlämnade anslagstäckta lån

Ingående fordran	657,3	657,3	644,3
Ny utlåning under året	0,0	0,0	0,0
Inlösen av lån	0,0	0,0	0,0
Amorteringar nästkommande år	0,0	-13,0	0,0
Summa	657,3	644,3	644,3

varav

Kommunala bolag	603,8	603,8	603,8
Staten	13,1	0,0	0,0
Landsting	0,3	0,3	0,3
Föreningar och stiftelser	28,1	28,2	28,2
Företag	12,0	12,0	12,0
Summa	657,3	644,3	644,3

Utlämnade lån finansiell samordning inom koncernen

Ingående fordran	2 319,5	2 319,5	3 701,3
Ny utlåning under året	135,0	1 381,8	1 985,0
Inlösen av lån	0,0	0,0	0,0
Amorteringar nästkommande år	0,0	0,0	0,0
Summa	2 454,5	3 701,3	5 686,3

varav

Futurum Fastigheter i Örebro AB			1 400,0
Stadsnät i Örebro AB	170,0	170,0	170,0
Örebro Fritidscenter AB	103,5	108,3	108,3
Örebro Rådhus AB			135,0
Örebrobostäder AB	700,0	1 525,0	1 775,0
Örebroporten Fastigheter AB	1 481,0	1 898,0	2 098,0
Summa	973,5	3 701,3	5 686,3

Övriga långfristiga fordringar

Ingående fordran	5,4	5,4	8,1
Namn rättigheten Behrn arena	0,0	-1,0	0,0
Övriga	0,0	3,7	0,0
Summa	5,4	8,1	8,1

Summa finansiella anläggningstillgångar

	1 761,2	4 478,9	6 460,4
--	----------------	----------------	----------------

Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagetssamtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i kommuninvest ekonomisk förening.

Örebro kommuns borgensåtagande i bokslut 2011 var totalt 5 469,9 mnkr dvs 2 539,5 plus 2 930,4. (5 820,6 mnkr 2010) Örebro kommuns borgensåtagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 930,4 mnkr per 2011-12-31. Detta är en ökning med 533,2 mnkr jämfört med bokslut 2010.

Not 17: Förråd m.m.

Förråd	5,1	5,4	5,3
Exploateringsfastigheter	-33,2	-18,0	-51,3
Tomträttsfastigheter småhus	41,7	41,5	41,2
Summa	13,6	28,9	-4,8

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Not 18: Kortfristiga fordringar

Statsbidragsfordringar

Flyktingar	7,8	32,4	9,4
Fordran avseende särskild moms-kompensation	38,0	70,6	58,5
Övriga	37,9	24,0	129,3
Summa	83,7	127,0	197,2

Övriga omsättningstillgångar

Interimsfordringar	182,0	157,9	232,5
Upplupna ränteintäkter	31,3	32,6	52,5
Upplupna skatteintäkter, inbetald preliminär skatt	143,5	243,2	98,5
Nästkommande års amorteringar	8,0	14,4	1,2
Övriga fordringar	20,9	8,0	5,8
Summa	385,7	456,1	390,5

Kortfristig fordran inom koncernkontot

Örebro Rådhus AB	20,3	21,7	19,9
Futurum fastigheter i Örebro AB		0,0	2,4
Kilsbergen Örebro AB	11,3	12,0	12,0
Summa	31,6	33,7	34,3

Kundfordringar	106,3	120,1	73,6
Summa kortfristiga fordringar	607,3	736,9	695,6

Not 19: Kortfristiga placeringar, marknadsvärde inom parantes

Pensionsförvaltning, obligationer (887,8/)	809,3	860,2	863,7
Pensionsförvaltning, aktier (257,2/)	302,9	258,1	260,2
Summa	1 112,2	1 118,3	1 123,9

Not 20: Kassa och bank

Bank och giro	232,4	192,8	543,0
Bank och giro, pensionsförvaltning	21,3	3,9	5,7
Summa	253,7	196,7	548,7

Not 21: Eget kapital

Eget kapital (IB)	4 828,4	4 828,4	4 936,0
Direktbokning mot eget kapital	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	212,8	107,6	473,1
- varav konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0	200,0
- varav investering VA - kväverening			
avloppsverket	20,3	13,1	
Eget kapital (UB)	5 041,2	4 936,0	5 409,1

Not 22: Avsättning till pensioner

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998 enligt KPA:a beräkningar med RIPS07 som grund. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1998-01-01 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsåtagandet har ökat med 80,3 mnkr mellan åren 2011 och 2012. Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftbestämda ålderspensionen. För 2012 sker det i mars 2013 och beräknas till 152,7 mnkr och är bokförd i delår som en kortfristig skuld med 4/12 50,9 mnkr. Beräkningarna baseras på uppgifter per 2012-04-24. Aktualiseringsgraden är 92 % (91 %)

Avtalspensioner	158,7	187,9	190,9
KPA-plan	23,6	26,0	27,9
Garanti- och visstidspensioner	16,6	18,8	17,2
Löneskatt	48,2	56,4	57,2
Summa	247,1	289,1	293,2

Ingående avsättning	170,5	170,6	206,6
Pensionsutbetalningar	-4,7	-14,5	-5,1
Nyintjänad pension	6,1	18,8	2,8
Ränte- och beloppsuppräknings	2,3	6,9	3,5
sänkt diskonteringsränta		17,9	
Löneskatt	48,2	56,4	57,2
Arbetstagarers som pensionerats	1,5	8,5	0,3
KPA-plan	23,6	26,0	27,9
Ändringar av försäkringstekniska grunder	-0,2	-0,1	0,1
Övrigt	-0,2	-1,4	-0,1
Utgående avsättning	247,1	289,1	293,2

Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Avtalspensioner	2 507,1	2 632,4	2 696,4
Förtroendevalda	4,9	5,8	6,4
Löneskatt	609,4	640,0	655,7
Summa	3 121,4	3 278,2	3 358,5
Ingående avsättning	2 405,0	2 405,0	2 632,4
Pensionsutbetalningar	-110,2	-114,1	-45,3
Ränte- och beloppsuppräknings	73,9	73,6	130,5
Sänkt diskonteringsränta		182,9	
Förtroendevalda	4,9	5,8	6,4
Löneskatt	609,4	640,0	655,7
Ändringar av försäkringstekniska grunder	99,7	91,6	
Övrigt	38,7	-6,6	-21,2
Utgående avsättning	3 121,4	3 278,2	3 358,5

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Not 23: Avsättning för återställande av deponi

Ingående bokfört värde	77,1	77,1	78,0
Årets avsättning	0,5	1,4	0,2
Uttag	-0,2	-0,5	
Utgående bokfört värde	77,4	78,0	78,2

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atteverket fick sin ansökan till miljödomstolen om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi beviljad 071206. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår kostnaderna för sluttäckning till 87,5 mnkr vid en diskonteringsränta på 3%. Det innebär att det återstår 9,5 mnkr att fondera t.o.m. 2025. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025. Slutlig avsättning för 2012 görs i samband med bokslut då avstämning mellan kalkyl och faktiskt utfall genomförts.

Not 24: Avsättning för Citybanan

Ingående bokfört värde	103,6	103,6	107,0
Årets avsättning			
Indexuppräknings	0,6	3,4	0,6
Utgående bokfört värde	104,2	107,0	107,6

Länstrafiken i Örebro AB's andel i medfinansieringen är 185,4 mnkr under tidsperioden 2013-2017. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-11-18 §164. Ks 1164/2009. Örebro kommun har avsatt 50 % av den andel som Länstrafiken i Örebro AB har i medfinansieringen av Citybanan 92,7 mnkr jämte indexjustering enligt uppdragsavtalet. 2011 års uppräknings i bokslut 3,4 mnkr (4,8 mnkr).

Not 25: Övriga avsättningar

Avsättning för saneringsarbeten

Ingående bokfört värde	2,3	2,3	
Årets avsättning			
Uttag saneringsarbete	0,0	-1,4	
Outnyttjat belopp som återförts	-0,4	-0,9	
Utgående bokfört värde	1,9	0,0	

Miljösanering av fastigheten Bandybollen 1 (fd Nikolai 3:344) enligt överenskommelse fastighetsreglering mellan Örebro kommun och Örebroporten fastigheter AB daterad 2008-04-01. Har åtgärdats under 2011.

Avsättning för markarbeten

Ingående bokfört värde			2,7
Årets avsättning			
Gullvivan 1	0,0	2,7	0,0
Uttag			0,0
Utgående bokfört värde	0,0	2,7	2,7

Markarbeten enligt köpekontrakt Gulsippan1 (fd Vasa skolan) prognos 1,6 mnkr 2012 och 1,1 mnkr 2013.

Summa övriga avsättningar, utgående bokfört värde	1,9	2,7	2,7
Summa avsättningar	430,6	476,8	481,7

Not 26: Långfristiga lån

Låneskuld

Ingående låneskuld	1 201,0	1 201,0	3 246,8
Nyupplåning under året	1 887,1	7 412,2	3 231,1
Nyupplåning under året, leasing	0,3	2,7	0,5
Inlösen av lån under året	-1 493,4	-5 366,5	-2 636,6
Amorteringar nästkommande år	0,0	0,0	0,0
Amorteringar nästkommande år på leasingsskuld	0,0	-2,6	0,0
Summa	1 595,0	3 246,8	3 841,8

* varav 3 832,0 avser upplåning till koncernbolagen

Kommunens framtida åtaganden för finansiell leasing, mnkr

År 2011-2012	2,2
År 2013-	0,0

Finansiella leasingavtal över 3 år

Fordon

Totala minimileaseavgifter	11,8	12,4	11,4
Nuvärde minimileaseavgifter	4,2	4,9	4,6
Därav förfall inom 1 år	1,8	2,6	1,8
Därav förfall inom 1 - 5 år	2,4	2,2	2,8
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0	0,0

I minimileaseavgiften ingår anskaffningspriset exkl. restvärdet samt 12,5 procent moms.

Kreditgivare

Certifikatslån	1 588,5	2 040,6	2 235,0
Obligationslån	0,0	200,0	500,0
Kommuninvest	0,0	1 000,0	1 000,0
Övriga låneinstitut	0,0	0,0	100,0
Landsting	4,0	4,0	4,0
Långfristig leasingsskuld	2,5	2,2	2,8
Summa	1 595,0	3 246,8	3 841,8

Kreditlöften

Handelsbanken (ej utnyttjad)	750,0	750,0	750,0
Kommuninvest (ej utnyttjad)	250,0	250,0	250,0
SEB (ej utnyttjad)	250,0	250,0	250,0
Swedbank (ej utnyttjad)	250,0	250,0	250,0
1 500,0	1 500,0	1 500,0	
Checkräkningskrediter			
Swedbank (ej utnyttjad)	150,0	150,0	300,0

Delårsrapport med prognos 1 2012

Örebro kommun

Låneskuldens struktur

Kapitalbindningstid, år	3,4	2,4	
Räntebindningstid, år	1,4	0,3	
Andel lån som förfaller inom ett år,%	17,0	30,0	
Ränta i genomsnitt,%	2,6	2,5	

* Avser Örebro Rådhus AB koncernen

Not 27: Övriga långfristiga skulder

Periodiserade anslutningsavgifter	102,5	107,4	107,9
Periodiserade investeringsbidrag	30,6	32,2	31,7
ÖSK (Örebro Sportklubb)	2,1	2,4	1,7
Övriga långfristiga skulder	1,2	1,1	1,1
Summa	136,4	143,1	142,4

Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för va-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, som administrationsomkostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.

Summa långfristiga skulder

1 731,4 3 389,9 3 984,2

Not 28:

Leverantörsskuld 289,9 308,3 205,0

Not 29: Kortfristig skuld inom koncernkontot

Örebrobostäder AB	81,5	50,4	112,8
Örebroporten Fastigheter AB	108,0	109,4	49,1
Örebro Fritidscenter AB	1,4	35,7	7,9
Stadsnät AB	14,4	5,6	6,8
Länsmusiken Örebro AB	6,2	1,7	1,3
Futurum Fastigheter i Örebro AB			147,1
Övriga	0,1	0,1	0,1
Summa	211,6	202,9	325,1

Not 30: Övriga kortfristiga lån

Nästkommande års amorteringar	200,0	0,0	0,0
Nästkommande års amorteringar på leasingsskuld	1,8	2,6	1,8
Summa	201,8	2,6	1,8

* Långfristiga lån på 500,0 mnkr förfaller till betalning 2013.

Not 31: Interimsskulder

Den del av de nyintjänade pensionsförmånerna för år 2012 som Örebro kommun har beslutat att betala ut som avgiftsbestämd ålderspension i mars 2013 beräknas till 152,7 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld i delår med 4/12, 50,9 mnkr.

Semesterlöneskuld 306,1 298,4 301,3

Nyintjänade

pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	49,6	146,9	50,9
Upplupna löner	8,7	3,5	11,0
Upplupna sociala avgifter	193,0	181,3	205,1
Upplupna räntekostnader	5,7	11,4	13,2
Förutbetalda hyresintäkter	5,4	15,2	5,0
Övriga interimsskulder	44,3	116,3	36,1
Summa	612,8	773,0	622,6

Not 32: Övriga kortfristiga skulder

Momsskuld	14,0	4,3	0,0
Avfallsskatt	1,5	1,0	2,3
Personalens källskatt	60,7	63,5	63,5
Fastighetsskatt	4,0	3,9	3,9
Avr. Gem hushållskassor VFH	0,5	0,5	0,6
Övriga kortfristiga skulder	46,5	32,0	45,5
Summa	127,2	105,2	115,8

Summa kortfristiga skulder

385,9 1 392,0 1 270,3

Not 33: Borgensåtaganden

Majoritetsägda bolag	3 448,6	2 481,2	2 475,6
- varav Örebrobostäder AB	2 841,9	2 196,2	2 190,6
- varav Örebro Rådhus AB	285,0	285,0	285,0
- varav Örebroporten Fastigheter AB	316,9	0,0	0,0
- varav Örebro Fritidscenter AB	4,8	0,0	0,0
Delägda bolag och stiftelser	4,0	4,0	4,0
Förlustansvar, egna hem	2,4	2,0	2,0
Övriga bostadslån	37,2	34,6	34,6
Föreningar och andra organisationer	18,7	17,7	17,7
Summa	3 510,9	2 539,5	2 533,9

Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagetssamtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i kommuninvest ekonomisk förening.

Örebro kommuns borgensåtagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 930,4 mnkr per 2011-12-31. Detta är en ökning med 533,2 mnkr jämfört med bokslut 2010.

Not 34: Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,1 mnkr. Kommunen förvaltar hushållskassor för boende i gruppboendestad, finns inom övriga kortfristiga skulder

Delårsrapport med prognos 1 2012 Örebro kommun

Övriga tilläggsupplysningar

Villkorat kapitaltillskott, mnkr

Örebro Rådhus AB	4,3	4,3	4,3
ÖSK (Örebro Sportklubb) KIF Örebro Damfotbollsförening (DFF)	4,2	4,2	4,2
		1,0	1,0

Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing

	Delår 1	Bokslut	Delår 1
	2011	2011	2012
Maskiner, fordon och inventarier, mnkr			
Redovisade kostnader innevarande år	4,7	12,8	5,8
Beräknade kostnader kommande 12 mån	11,7	13,5	13,7
Beräknade kostnader kommande 13-60 mån	10,5	13,0	10,4
Beräknade kostnader kommande 61- mån	0,0	0,0	0,0